

CERETANIA

PERIODIC QUINZENAL
Defensor dels interessos
:: de CERDANYA ::

Preu de Subscripció. 8 pessetes l'any Trimestre, 2 pessetes Número solt: 40 cèntims

DE LA QUINZENA

L'altre dia forem espectadors d'una «controvèrsia» mercantil entre dos botiguers de la Plaça. I no cal dir que estigueren a l'altura del paviment. Les paraules grolleres i fins injúries amb que s'obsequiaven—principalment dites pel més enfurismat—no poden recollir-se de cap manera.

El fet és el seugüent: Sembla que un d'ells s'oposa a que l'altre reparteixi prospectes del seu establiment, perquè diu: «que això priva que els francesos vagin a comprar a casa seva que és unes portes més enllà».

Bonica teoria! I més bonica encare

si hom pensa que un ven elàstics i l'altre estofats, per exemple.

Llavors, seguint aquest sistema, no sabem perquè aquest botiguer malgenit i amb masses ganes d'esdevenir milicnari ràpidament, no demana a l'Ajuntament que prohibeixi els rètols i anuncis de totes les botigues de Puigcerdà, menys la seva. I seguint per aquest camí, perquè no demana que a la Vila no més hi hagi una sola botiga: la seva.

No, senyor botiguer; cal recordar-se que els vostres drets són els mateixos que tenen els demés. I que quan surt el sol, surt per a tothom!

des han valorat en el que val aquest magnífic esforç de l'Ajuntament de Ripoll. Per això no ens dol abandonar la nostra intenció per que no podríem fer més que repetir el ja dit i encara segurament ho diríem més mal dit.

Per aquests motius, de la mateixa manera que reproduïrem aquell article aparegut a «La Veu de Catalunya»—titolat «Ripoll, fogar de cultura catalana»—avui ens plau publicar-ne un altre sortit a la «Gazeta de Vic» de fa dues setmanes i que oferim als nostres lectors, envoltant-lo de l'importància que té per l'actualitat i vibració patriòtica que traspua.

«Seria perfectament inútil de cercar actualment a Catalunya aquells esclats d'entusiasme patriòtic que, per exemple, sotraquegen el país basc. Es que, encara que sembli la més absurda de les paradoxes, en ple regnat de l'Estatut de Catalunya estem travessant una crisi de catalanisme de les més profundes.

Cada dia sentireu parlar de traspassos de serveis. Tenim un govern a dintre mateix de casa, juguem a parlaments com la quitxalla juga a soldats, i disposem fins i tot d'un Butlletí Oficial on podeu llegir cada dia els extractes d'acords d'Ajuntaments i els anuncis de subhastes i concursos. És a dir, tenim totes les aparences d'ésser un poble completament autònom. Però, res més que les aparences. Estem vivint en una casa de cartró, bastida sense cap entusiasme i no pas amb el propòsit de pujar unes quantes generacions, sinó amb l'intent d'anar-hi fent la viu-viu quatre dotzenes de sobrevinguts que ens deixaran la herència galdosa d'apariar-la.

No som governats en català. Se'ns governa, a tot estirar en una pèssima traducció al català, però l'esperit ra-

Fruits d'or

Els millors fruits del país i exòtics

TELÈFON, 122

Plaça Cabrinetty, 3 - Servei a domicili

Cursos de vacances de Ripoll

El dimarts, dia 1 d'aquest mes, fingué lloc en el Saló de Sessions de l'Ajuntament de Ripoll, l'inauguració del II Curs de Vacances patrocinat pel mateix Ajuntament, que amb la magnífica obra cultural que està portant a cap es fa digne continuador de la tradició ripollesa.

CERETANIA es complau en felicitar al Magnífic Ajuntament de Ripoll

i en especial al President de la Comissió de Cultura senyor Zenon Puig per l'obra portada a cap i que hauria de servir d'exemple i estímul a tants i tants Ajuntaments de la nostra terra.

Nosaltres voldríem parlar extensament del que són i representen aquests Cursos de Vacances en l'ordre patriòtic i cultural. Però ens trobem que altres plumes més autoritza-

cial, l'ànima catalanista s'han evaporat pel camí.

Trobar-se foraster dintre la pròpia casa, heus aquí la gran tragèdia del catalanista pur. No hi ha cap catalanista de bona fe que no confessi que la Catalunya actual en res no s'assembla a la pàtria que somniava. És la mateixa tragèdia de l'enamorat que un bon dia li canviessin l'estimada.

Es per això que, en aquesta època de decepcions, d'ensopiment patriòtic, de desmeniamment absolut, en què ens trobem submergits per una desgraciadíssima interpretació de les paraules democràcia i República, són tant de bon veure aquestes manifestacions de cultura essencialment patriòtica que floreixen mig amagades, sense l'esclat d'entusiasme que haurien de desvetllar, en alguns indrets de la nostra Catalunya.

En presència de manifestacions així, un hom encara sent l'esperança de què l'esperit de Catalunya no deu ésser ben mort; encara la seva ànima es sent alenar per obra i gràcia d'uns quants esperits selectes.

Ens volem referir als cursos de vacances que es celebraran a Ripoll durant el proper mes d'agost patrocinats per l'Ajuntament d'aquella catalaníssima vila.

Llegiu, si us plau, el programa d'aquests cursos i digueu si no us causa alegria de constatar com encara ha gent que es desvii i vetlla pel bon nom de la nostra terra. Difícilment podria aplegar-se un conjunt tan escollit de professors com l'encarregat d'aquests cursos de vacances. El programa mateix no pot ésser més ben triat. La història, la literatura, la lingüística i l'etnografia catalanes, hi ocupen un lloc preponderant. Pot dir-se que en aquest curs hi seran estudiats tots els elements que constituei-

xen els fonaments bàsics de la nacionalitat catalana.

No és estrany que l'any passat en el qual foren inaugurats aquests cursos tinguessin tant èxit. Són una veritable temptació pels intel·lectuals amants de Catalunya i pels catalanistes que encara creuen que la prosperitat de la nostra Pàtria únicament pot edificar-se amb carreus de cultura de bona llei i amb el ciment de les nostres tradicions.

La plana de Vic, com no podia ésser menys, està d'enhorabona, amb ocasió d'aquests cursos. Tres professors, els doctors Griera, Gros i Junyent, hi tenen una part, i no pas petita. Vic i Ripoll, les dues poblacions que en el transcurs de la història han estat potser els dos fogars més vius de cultura pàtria, continuen donant-se les mans.

El període de la Renaixença catalana del qual enguany celebrem el centenari, encara no és clos definitivament i bon troç se'n falta. Potser és d'ara endavant que caldrà lluitar amb totes les forces per a obtenir el veritable renaixement català, perquè ha estat precisament a l'hora que podiem haver construït la nostra Nació que ens adonem que aquesta té una existència merament formulària.

Catalunya es sent enormement pobre i buida precisament al moment que podia haver realitzat els seus somnis. De rica i plena d'espiritualitat com volíem, únicament pot tornar-s'hi a força de sentiment catalanista, i aquest no s'impravia di s'imposa per art d'encantament. Caldrà recomençar la gran creuada de la reconquesta del nostre país.

Actes de significació com aquest curs de vacances de Ripoll, no seran pas dels que hi tindran menys eficiència.

R. A.»

Occitània

Ens plau reproduir aquest article de la pàgina cultural de «La Veu de Catalunya» pel vivíssim interès amb que s'hauria de seguir aquesta idea d'un futur Estat Occitània en les nostres comarques pirenenques.

I diem s'hauria de seguir perquè en l'actualitat malauradament són tan pocs els ciutadans interessats en aquest bell ideal de germanor dels pobles d'un i altre cantó dels Pireneus. Atureu-vos a pensar un moment, el magnífic avenir que tindria la nostra comarca situada a la cruïlla de tot els camins d'Occitània! Figureu-vos Puigcerdà equidistant de les dues grans capitals del nou Estat: Tolosa, del Llenguadoc, i Barcelona, de Catalunya!

Il·lusos! sabem que ens diran alguns d'aquells que només tenen vista per veure el menjar que es porten a la boca. Tant-se-val; són els mateixos, que, quinze, vint anys enrera, motejaven despectivament als catalanistes de «gent de cèba».

Tot amb tot, la cèba ha grillat i ens ha donat l'Estatut d'Autonomia, balbuceig infantivol de les nostres llibertats.

Són d'aquella gent—a voltes ciutadans honorables en altres ordres—que no poden acceptar mai pel nostre poble els avenços de la civilització o dels ideals que triomfen en els altres. No dubten tot seguit a treure-us un exemple aliè. Clar està; exemple escollit i favorable a la manera de pensar pròpia.

Això em recorda una conversa tipus tinguda amb un d'aquests senyors que ara es diuen autonomistes per a seguir la corrent i que encara repugnen del mot catalanista perquè en el fons no saben que vol dir.

La conversa precisament voltava a l'entorn d'una qüestió occitana: el *felibrige*. A la nostra exposició — no propaganda, perquè creiem que no cal donar a les manifestacions pairalistes una super-valoració—se'ns respongué:

—Tot això són somnis. França és un país unitari i els francesos no estan per brocs.

Però el senyor aquell no havia lie-

RECADER directe de Puigcerdà i sa Comarca a BARCELONA

P. GABAÑACH

dies de sortida de PUIGCERDA: DIMARTS i DIVENDRES a la de la tarda

dies de sortida de BARCELONA: DIMEGRES i DISSABTES a les 6 de la tarda

ENCARRECS:

PUIGCERDA

LLIBERTAT, 8 — Teléfon 108, i a la FUSTERIA DE ANTONIO BRUNET

BARCELONA

RECH, 73 — Teléfon 17041
PETXINA, 6 — Teléfon 1622

SERVEI RÀPID - PREUS ECONÓMICS

CIES. D'ASSURANCES GENERALES

FUNDADA L'ANY 1819
RAMBLA DELS ESTUDIS, 12 - BARCELONA

VIDA. — ACCIDENTS. — INCENDIS. — CRISTALLS. — RESPONSABILITAT CIVIL

Demaneu detalls a l'Agent a Puigcerdà: JOSEP M.ª VILA — CARRER D'ESPANYA, 2

git la premsa del dia. Precisament porta telegrams de la Bretanya francesa, donant compte d'haverse descobert un complot per a fer saltar el tren en el qual viatjava el President de Ministres, com a protesta del centralisme francès.

Efectivament, els francesos nacionalistes, no de l'Estat francès, sino de les Nacionalitats que el componen no estaven per brocs ni per perdre el temps.

Doncs, si a semblança de la Bretanya i Alsàcia-Lorena, es desperten moviments nacionalistes a la Provença, al Rosselló, al Llenguadoc, és il·lusió pensar en un estat que aplegaria els diversos pobles descendents d'una primicera unitat de cultura? En un imperi que aniria de Tolosa a València i faria reviure les gestes glorioses de l'antiga nissaga?

Salve Occitània!

«Occitània. — La idea d'un estat que compregués dintre els seus límits tots els territoris en els quals són parlades totes les varietats de la Llengua d'Oc, signe encara vivent d'una antiga comunitat de cultura, és prou coneguda de molts anys ençà de tots nosaltres, i qui més qui menys, si no una adhesió plena, sent envers aquest ideal una íntima simpatia. I és que aquell somniat «Reialme dels Pirineus» cantat pel nostre Maragall encarna la concreció més perfecta de l'ideal d'una Catalunya reintegrada al seu antic radi d'expansió i exercint un pacífic imperialisme en els pobles germans d'una antiga i gloriosa família europea,

Però si la idea és vella entre nosaltres, té, per contra, una novetat extraordinària per a la majoria dels estrangers. I quan algú d'ells la descobreix, i és un home susceptible de recollir les experiències, de vegades tan extraordinàries, de la història, acaba per interessar-s'hi i veure-hi tota la seva possible transcendència en l'esdevenidor d'Europa. Ara en el

«Moring-Post», el gran diari londinenc, un anglès acaba de fer la sensacional descoberta. Es tracta d'una informació del seu corresponsal de Barcelona, que ocupa tota una plana que va anunciada amb grans titulars, il·lustrada amb un mapa i comentada en un editorial, això és, amb tots els honors periodístics.

No ens interessa el sentit dels comentaris que l'ideal occitànic suggereixi al periòdic anglès. Tot l'interès està per a nosaltres concentrat en el fet mateix de la informació. Totes les idees destinades a encarnar-se un dia o altre en realitats històriques fan sempre el mateix procés. Comença per ésser una idea de quatre «guillats» passen després a ésser una utopia o un somni covat per un cenacle o una petita comunitat; es converteixen després en una curiositat que hom considera a l'estranger digna d'estudi; en la fase següent són ja molts els qui la consideren com una possibilitat; i aquesta possibilitat espera en silenci, anys i de vegades seles, un tomb de la història per a convertir-se en una realitat.

L'interès que comença a despertar en alguns estudiosos d'Europa la idea de l'Estat occitànic, indica que aquesta ha passat ja de l'estat de pura utopia a l'etapa perillosa de la curiositat en la qual comença a fer-se l'ambient que la farà entrar en el domini de la possibilitat. — M.»

Provi el riquíssim postre

FLOR DE NEU

CAPSA, 2:50

Ametlla, Avellana, Xocolata
elaborat en la Confiteria

ALBERT BONET

Venda exclusiva dels bombons

ESTEVE RIERA

Major, 36 - Tel. 47-R. - Puigcerdà

D'ací i d'allà

Pals i fils

Quasi al bell mig de l'Avinguda Pons i Gasch (una de les dues que porten a l'estany). L'Energia Elèctrica ha plantificat uns pals immensos destinats a aguantar la seva filameta, els quals, a més del perill que representen per a la circulació, desfan, maten la perspectiva d'aquell passeig que una mica urbanitzat podria ésser esplèndid.

Protestem amb tota energia d'aquest atropell urbanístic, com protestem de que la mateixa companyia, de parella amb la telefònica, hagin convertit els nostres carrers i places en un bosc de fils i cables, dolent-nos que les nostres autoritats els ho hagin consentit.

Rigolisa és nostre

Enguany, en ocasió de l'aplec de St. Jaume, el senyor que figura com a propietari de Rigolisa, D. Domingo Sert, tornà a reproduir la nota discordant; protestà de que la brigada municipal reparés i regués la plaça i els passetjos que hi porten, i volia fer-la retirar alegant que a les seves propietats només hi treballa el qui ell vol.

Aquest propietari parteix de la base de que, perquè ha adquirit totes les finques colindants amb els camins de de Rigolisa—existents de centúries—els camins també són seus; això és com si un individu comprés totes les cases i finques del carrer de la Llibertat, posem per cas, i es volgués tancar aquest pel seu us particular, adduint que totes les finques colindants són seves.

Ens permetem aconsellar al senyor Sert, per bé seu i de tothom, que no insisteixi en la seva pretensió descabellada, puix que ni ell guanya res amb crear antagonismes, ni a nosaltres ens convé que existeixin en el poble certs estats d'ànim que un dia podrien ocasionar un disgust.

Arbres morts

A la plaça dels Herois s'hi troben dos arbres morts, dos plàtans que caldria treure urgentment d'allí, puix que donen una impressió depriment.

Després caldrà veure que es pot fer en la plaça esmentada, en la qual en pocs anys han mort uns quants arbres, i no petits precisament.

Quedem que és «estany»

Un comentari del nostre confrare sobre les llegendes d'una bona edició de postals de la vila ens portà a la memòria la mania que té la nostra colònia (una altra cosa que no entenem; el perquè es titula «colònia», mot si és no és depriment, i al qual les nostres orelles no han pogut acostumar-se encara; perquè no s'apliquen l'addient «estiuejant», qualificatiu, al nostre entendre molt més simpàtic, que nosaltres els donem?) d'anomenar llac i «lago», això parlant en català, al nostre estany. No arribem a capir el què poden trobar d'indesitjable a la paraula «estany» que els puigcerdanesos usem sense excepció, i que els nostres estiuejants

quasi també sense excepció tenen exclosa del seu vocabulari. El perquè no els plau aquesta paraula és un misteri que ens plauria de desxifrar.

Guerra a les deixalles

Aquelles corrúes de francesos que diàriament invadeixen els nostres carrers i places, i sobre tot els nostres comerços i bars, i que venen a descobrir-nos, són simpàtiques pel què són i el què representen; unes entrades de francs o pessetes a la nostra vila; i ho són, de simpàtics, malgrat que molts d'ells tinguin el mal gust de firar-se d'unes castanyoles o una pandereta, i ens atabalin amb elles, cosa empipadora. Però no és d'això que volíem parlar sino de que, moltes d'aquestes colles assalten el parc de la vila i s'hi instalen per a dinar, deixant tots els dies aquell bell lloc empastifat de papers bruts i de residus antipàtics; caldria que les autoritats de la vila encaminessin aquesta gent cap el prat d'En Sedó i la Font del Cucaru, i posés en aquests llocs, i també en el parc, estres on poguéssin ésser depositades les deixalles.

gua aliena es signe de cultura i distinció. Deu ésser per aixó que una gran part de la nostra colònia estiuejant no usa el català. Però, ai last tampoc ho fa ni en castellà, ni en francès, ni en anglès. Ho fa en *municipal!* I si ho voleu més clar, en *murciano...*

L'altre dia sentírem com una damisela bonica com un sol deia, contestant una pregunta d'un jove esportiu i per més detalls amb un bigotí a lo Ronald Coldman:

—*Hoy hemos subido por el recto.*

Ai, nena, amb quina satisfacció li hauríem tapat la boqueta! Aquesta boqueta de llavis encesos i vermells com un clavell!

La platja de La Granota.

El Segre ja no dona l'abast. Hi ha moments del dia que en la platja de La Granota —llegeixi's resclosa del Pont de La Granota—hi ha més gent que no pas aigua.

Dubtem molt que enlloc del món existeixi una platja més democràtica. I sinó passeu llista:

A primeríssima hora s'hi banyen un cavalls aficionats al Polo. Més tard, uns polistes de bó de bó.

Després d'esmorzar tots els xófers de la colònia estiuejant hi compareixen amb els seus autos. Cap al migdia, hi arriba la creme del jovent de la colònia; i naturalment, a peu. I a la tarda hi compareix tot el jovent indígena, que fet i fet també hi deu tenir dret a remullar-se un xic.

I quines poses! I quins vestits! Ni a Sitges ni a S'Agaró hi ha una tan gran varietat de models. Els uns amb *slips*; els altres amb vestits de bany escotats per tot arreu; altres amb *tapa-rabos*.. I quina exhibició de bíceps! El que menys es deu sentir un Primo Carnera o un Douglas Fairbanks!

Fins veiérem un galifardeu amb un vestit funcionalista! Estaba panxat estirat prenent el Sol tal com la seva mare el va posar al món. Però amb més... vergonyes, o amb més poca.

Senyor Alcalde; no creieu que me reixeria la tramesa del guardia de la porra, però amb una franca?

FABRICA DE BEGUES CARBONIQVES
GASEOSES - SIFONS

FRANCESC DAFIS

ELABORACIO ACURADA amb maquinària moderna i productes de primera qualitat

DIPOSITARIA DE LA CERVESA "MORITZ"

FABRICA: Carrer de Florensa — DESPATX: Revolució, 27-Tel. 64

P U I G C E R D A

A cau d'orella

Diuen els americans que la primera condició per ésser periodista és la curiositat; després vé el saber escriure. Per aixó, nosaltres, volent recollir els múltiples aspectes de la vida cerdana, inaugurarem avui aquesta secció que recollirà tots els *potins*— no ens fa res que es tradueixi per xafarderies—de la nostra vila, sense però, caure en personalismes ni grolleries. Arribarem al pessic procurant que no deixi marca ni agror. Ja se'ns perdo-

narà la pessigada si hom es recorda que és paraula parenta de pessigolla.

I si alguna vegada rellisquem, per endavant demanem indulgències plenaries per l'encarregat d'aquesta secció. Es més curiós que savi; i qui sab? potser amb el temps aprendrà d'escriure!

Damisela instruïda.

Evidentment, la possessió d'una llen-

Si vol trobar promès... o conservar-lo

Mentres hi hagi a Espanya més dones que homes les noies que desitgem casar-nos hem de viure alerta per a trobar promès i també perquè no ens el prenguin. Per això cada vegada és més necessari procurar ésser el més bonica possible. No usi mai polvors corrents que revelleixen i ressequen el cutis, usi els legítims Polvors Facials CARPE perfumats amb polen de flors. Són els polvors perfectes que donen al rostre distinció, bellesa i suavitat. L'estoig només costa 5 ptes. que les hi tornaran si no queda contenta.

TRACTAMENT DE BELLESA N.º 2

CARPE

Polvors, Coloret, Llapis de Llavís
Esmalt Nacrat de Roses

Agent exclusia dels
Preparats de Belleza
"CARPE"

a PUIGCERDÀ
DON AUREO COMAMALA
Llibertat, 14 - PUIGCERDÀ

Aquesta important casa especialitzada en Perfumeria fina, atindrà amb gust les consultes que se li facin i obsequiarà als seus clients amb un exemplar de l'interessant llibret «10 anys menys i molts admiradors més».

Subscribiu-vos a "CERETANIA"

Centre Tècnic Administratiu

baix la direcció de personal titular

Peritacions y plans de finques
Tramitació d'expedients, etc.

DIRECCIÓ:

F. DE LA HIJA

PUIGCERDA

Telèfon, 77

Obituari

Fa uns dies que deixà d'existir a Barcelona un antic conegut nostre; En Màrtir Rossell i Vilar, que era en l'actualitat director de l'Escola d'Agricultura de la Generalitat, i diputat al Parlament de Catalunya.

Una vintena d'anys enrera havia exercit la seva professió de veterinari a la nostra vila, pel qual motiu tenia ací moltes coneixences i amistats, i en servàrem tots un bon record. Posteriorment, en ocasió de concursos de ramaderia celebrats a la nostra Vila, i de quins jurats ell formava part, recordem que sempre aprofitava aquestes avinenteses per combatre vehentment, en discursos i converses l'apatia dels nostres pagesos, i també els mitjans antiquats emprats per aquests en la ramaderia i agricultura cerdana.

Amd el seu traspàs els cerdans perdem un bon apoi, el millor aliat amb què comptàvem, per a l'obtenció per a la nostra comarca d'una escola de Ramaderia de la Generalitat, que tan de bé hauria de reportar-nos.

Que descansi en pau el ferm nacionalista i patriota català!

Un greu perill per a la nostra producció fruitera

Havent observat les autoritats franceses l'existència de l'anomenat «Poll de Sant Josep» en unes expedicions de fruita (prunes) provinents d'Espanya, quina existència, però, després no s'ha pogut provar d'una manera terminant i definitiva, el Govern francès ha decretat que no més accepta fruita procedent d'Espanya per quatre ports de mar i per la duana de Cerbère, escudant-se en què no disposa d'enginyers agrònoms per enviar a les altres fronteres a reconèixer les expedicions, i que per tant aquestes resten tancades al tràfic de fruita.

Entre les fronteres tancades es troba la nostra, cosa que perjudica als nostres transitaris, comerciants i transportistes que s'hi guanyaven la vida, però existeix un aspecte de molta més gravetat per a nosaltres, i és que de continuar gaire més aquest estat de coses enguany no podrem

vendre a l'estranger les nostres peres, amb la seva consegüent desvalorització, puix que els mercats espanyols, tal com ara ho tenim organitzat, no poden pas absorbir tota la nostra producció en bones condicions. Se'ns dirà que resta el recurs d'enviar-la per Cerbère, però a més dels gastos extraordinaris que això representaria, comporta la pèrdua de dos o tres dies que en molts casos seria la pèrdua de la fruita.

Sabem que s'han cursat telegrams i particularment s'han fet algunes gestions, però ens sembla que en aquesta qüestió caldria fer quelcom més.

Futbol

Cada diumenge hem tingut partit i certament ben interessants. El partit entre els elements de l'Espanyol, havia despertat un intens entusiasme i el camp es veié ple de gom a gom. Els nostres es defensaren braor i justa no poguent, però, guanyar el partit que s'acabà amb el resultat de 3 a 2 a favor de l'Espanyol que fou el guanyador de la magnífica copa ofrena de l'industrial Francesc Olíu.

—Després d'aquest partit se n'han jugat d'altres, amb el Ribes F. C., el Llivia, el Camprodon i l'Esquerra de Seu d'Urgell. El Camprodon guanyà als nostres per 2 a 1; i l'Esquerra de Seu d'Urgell perdé amb el resultat de 5 a 0.

—S'estan preparant altres encontres no menys interessants que ajudaran a mantenir l'afició, doncs, aquesta que augmenta en cada partit, no sap conformar-se ja a passar la tarda del diumenge o de les festes sense la seva sessió de pilota.

Cal desitjar que l'hivern no refredi aquest entusiasme i que els nostres equipers continuïn en l'entrenament procurant millorar-se tot el possible per a arribar a obtenir un equip valuós que pugui considerar-se de primera categoria entre tots els de Catalunya.

Als ciutadans de la circumscripció de Girona

En ésser confirmat en el meu càrrec de Comissari Delegat de la Generalitat a les terres gironines, plau-me adreçar una cordial salutació a tots els ciutadans d'aquesta circumscripció, pel bon regisme de la qual posaré tots els meus esforços i bona voluntat.

En aquests moments trascendentals en què Catalunya va entrant poc a poc al ple us de la seva llibertat, cal que tots ens captinguem de la greu responsabilitat que l'exercici de la ciutadania imposa, recolzant tots i cadascú amb una franca i honesta actuació particular, al poder públic que, nascut de la lliure voluntat del poble, té per única missió realitzar ço que el poble vol, desitja i espera.

Aquesta Comissaria té com sempre les portes obertes a tots els ciutadans de la República, i a tots atindrà amb igual atenció i amb tot el desig de complaure'ls en ço que sigui de justí-

cia, i a la vegada també confia aquesta Comissaria que no ha de mancar-li l'ajut moral de tota la circumscripció en el difícil comès d'estructurar la nova Catalunya.

Així mateix confia, — i els mesos que porta d'interinitat li fan esperar que no serà endebades, — en el zel i llealtat dels funcionaris de la Comissaria, per a portar a terme la seva tasca: i no dubtant que així serà, espera que tots els funcionaris, compenetrats de la importància dels moments presents, posaran en llur treball acostumat tot el fervor del més pregon patriotisme.

Anem a bastir una nova Catalunya: a la ruta ja fresada pel nostre predecessor, el mai prou lloat amic Sr. Josep Irla, hi portarem tot el seny de fer-nos dignes de l'excelsitud del moment present.

Girona, Agost de 1933.

El Comissari, *J. Puig Pujades*

regada a la terra, es fa la sembrada entre els solcs de les plantes i es dona una rasclada lleugera per a què el blat de moresc quedi una mica colgat

Les poques despeses que ocasiona aquest tractament, facilitaria la neteja de les hortes dels destructors grills reials, que amb el nom de cadells, designen els hortolans de Catalunya.

El fosfur de zinc ha d'emprar-se amb les degudes precaucions, degut a la seva virulència, doncs es tracta d'una metzina molt activa.

NOTICIARI

Per excés de treball aquest número ha hagut de sortir retrassat. Dintre de poc publicarem un número extraordinari.

SERVEI METEOROLÒGIC DE LA GENERALITAT DE CATALUNYA

OBSERVATORI DE PUIGCERDA
Temperatures de la setmana
Dies 5 al 15

Màxima	Mínima	Mitja
—	—	—
34	16	18
35	16	19
32	17	20
35	19	22
36	18	20
35	19	21
34	19	20
32	18	20
34	19	21
33	18	20
31	15	17

El delegat del Servei,

A. Esteva

sabons
BARANGÉ

duren més
renten millor

AGRICOLES

Per netejar de cadells

les terres d'horta

Els *cadells* (*Gryllotalpa vulgaris*) s'han de considerar com els més temuts destructors dels conreus de les hortes. Fins suara, els tractaments amb sulfur de carbó aplicats a les terres un mes abans de plantar-les eren els més usats, però el molt costosos que resultaven limitava el seu ús.

Les proves portades a terme en di-

ferents països han demostrat, la gran eficàcia dels àpats emmetzinats, que aconsella el professor italià Malenotti, Director de l'Observatori Fitopatològic de Verona.

Aquests àpats preparats amb blat de moresc trossejat, donen resultats concloents.

Cent parts de gra, fan empapar-se amb una solució de 20 parts d'aigua que contingui 5 parts de fosfur de zinc.

Un cop sec el gra, es distribueix a les terres a raó 50 quilos per hectàrea. A la tarda, després de donar una

TEMPS.— Pocs estius hem tingut com aquest, amb fortes calors i gens de pluja. I per ara sembla que té ganes de continuar igual.

Els sembrats, gairebé secs, fan mala cara car les plantes pateixen sed.

De camins i carreteres s'aixeca el pols provocant veritables núvols que molesten als vianants. Menys mal que la major part dels carrers de la Vila són regats dos cops al dia, mida per la qual hem de felicitar al nostre Ajuntament.

Les riberes estan a l'eixut i l'aigua de segar escasseja cada dia més

BOTIGA NOVA. — A primers d'aquesta setmana passada va inaugurar-se el nou establiment que la senyora Bosom, vidua de Font, ha instal·lat en la casa de la seva propietat en el carrer Major. En aquest nou establiment continua el nom de «Casa Cotillaire», l'antiga i acreditada casa de la nostra vila.

Avui per avui és, sino el millor, un dels millors establiments de la població. Ofereix un aspecte modern i de gust refinat. L'execució ha estat a càrrec del conegut industrial fuster Bonaventura Ribell, el qual ens demostra que no s'ha pas d'anar a fora de casa per a coses de gust i ben fetes. El felicitem.

I felicitem també a la propietària de la botiga, que ha tingut interès en posar-se a la page que correspon als nostres temps, i li desitgem forces prosperitats en el negoci.

TRASLLAT. — Han estat traslladats al cementiri d'aquesta Vila les restes del qui fou en vida entusiasta cerdà, ferm puigcerdanès i bon amic, En Joan Arró i Casanoves, el qual morí a Elche (Alacantí), fa uns deu anys. A. C. S.

SANT JAUME. — S'ha celebrat el tradicional aplec de Sant Jaume, a Rigolisa, amb ballades i *berenades*. Tot i que era dia de treball, l'animitat hi fou estremada, essent transformat el passeig que hi condueix en un continuu serpenteig d'anants i vivents.

Sant Janme de Rigolisa és una festa que perdurarà sempre i a la que tots els vilatans i estiuejants concorreran amb satisfacció.

AVIS. — La Mutualitat d'accidents del Treball Agrícola de Cerdanya, té la satisfacció de posar en coneixement dels seus associats i de tots els

patrons agrícoles en general, que ha estat aprovat pel Ministeri del Treball el Reglament pel qual ha de registrar-se

Cal esperar que tots aquells que encara no en formen part s'apressin a inscriure-s'hi, ja que les lleis vigents els hi imposen aquesta obligació.

ESTIUEJANTS. — Gairebé tots els dies els trens arriben curulls de passatgers que venen a la nostra terra a la recerca de la frescor que no tenen en llurs residències. Aixó, a part dels innombrables auto-cars que arriben diàriament transportant turistes d'Espanya i França.

Ens agrada de rant en tant entaular conversació amb ells a fi de que ens manifestin llur impressió del seu pas per Cerdanya, i ens és plaent fer constar — i en sentim fins orgull — que tots ells es desfan en elogis i alabances.

No cal dir com els hi ho agraim com desitgem que els hi provi l'estada entre nosaltres.

LES CURSES DE BRAUS. — Aquestes són el motiu de totes les converses d'aquests dies. Molts vilatans i forasters no manquen cap dia d'anar a observar el muntatge de la plaça i cada ú hi diu la seva.

Aquest espectacle, per ésser cosa nova a Puigcerdà, s'espera amb entusiasme i ja podem dir des d'ara que resultarà petita per a aquibir a tots els que es prometen no mancar-hi.

Es reben també innombrables demandes de localitats des del Rosselló i de la regió de Tolosa, i la Companyia dels Ferrocarrils del Midi, ha anunciat una rebaixa del 40 per cent sobre el preu dels bitllets per a acudir a les festes de Puigcerdà, que aquells dies es veurà envaïda de tots cantons.

LA FESTA DE L'ESTANY. — El Foment de Turisme, encarregat enguany de l'endegament d'aquesta fantàstica festa es proposa superar en tots conceptes les anteriors, podent avançar ja pel que fa referència als focs d'artifici, el *clou* de la festa, que seran bon xic diferenciats de lo vist fins ara i que no s'ha escatimat el cost dels mateixos.

NOU HORARI. — Per acord del Consell d'Administració de la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis, Sucursal de Puigcerdà, l'horari de despatx públic dels dies feiners, i fins al 30 de Setembre serà:

Matí, de 9 a 12'30.

Tarda, de 4 a 6'30.

CALATS A MAQUINA PROPIS PER A MODISTERIA
Carrer Llibertat, 45 - Puigcerdà

HOSTE IL·LUSTRE. — Hem tingut la satisfacció d'estatjar breus moments entre nosaltres l'il·lustre conseller de Justícia i Dret de la Generalitat, En Pere Coromines. El motiu de la seva visita fou l'acompanyar a la seva esposa i filla, les quals han passat una temporadeta a la Vila.

Desitgem que l'estada a Cerdanya els hi hagi provat a tots.

DEFUNCIO. — Ha mort el veí d'aquesta vila En Miquel Mallol i Vilal·lach. Tenia una cinquantena d'anys. L'acte de l'enterrament fou força concorregut. Rebin els seus familiars l'expressió del nostre condol.

DE PAS. — Darrerament estigué de pas per la Vila el Comissari de la Generalitat a Girona, senyor En J. Puig Pujades.

LLIBERTAT, 45

PUIGCERDA

MADELEINE

Confeccions per a Senyora i Infants
Especialitat en la confecció a mida
TEIXITS NOVETAT - ROBES INTERIORS

Per cada troca de llana es regala un bitllet del sorteig d'un magnífic cobre llit de brocat de seda
EDREDONS-COBRE-LLITS: ARREGLO I TRANSFORMACIO

En aquesta casa es donen lliçons de tricopatge a les clientes.

MODES ET TRAVAUX

ABRICS — SUETERS — PULL-OVERS
GRAN ASSORTIT EN LLANES PER A
TREBALLS MANUAUS

FESTES DE BARRI.—Es succeïxen aquestes gairebé sense intermitències. Tots els barris volen contribuir a fer alegre l'estada dels forasters. Places dels Herois, de Barcelona, de Salmeron... i totes amb animació i franca alegria, ço que fa que les setmanes passin depressa — massa — i que ens acostem més ràpidament que no ho voldríem a les llargues i monòtones vetlles d'hivern.

Es ven la casa n.º 40

del carrer d'Espanya d'aquesta Vila Completament nova, composta de sis pisos. Renta 6.000 pessetes al any

Raó: BANCO CERETANO

FESTA DE NATACIO.— La festa donada en el nostre estany, amb el concurs del Club Natació Atlètic de Barcelona el passat diumenge al matí, congregà en aquell bell lloc una gentada immensa que contemplà amb afició les diferents proves que s'efec-

tuaren, particularment el partit de water-polo que arrencà en diverses ocasions sorolloses ovacions.

Ens cal remerciar als intrèpids nedadors que tant bella estona ens proporcionaren.

HOTELLERIE CERDANE

el màxim confort
dins d'un ambient

cerdà

Vidua SALVAT
Bourg-Madame

GOLF.— S'estan celebrant en el camp de Golf del barri de Sant Mar-

tí, els animats concursos que s'inauguraren la temporada passada. El nombre i la qualitat dels participants, és enguany molt superior al de l'any passat, havent-hi acudit veritables campions. Diàriament nombrós públic s'hi transporta, essent aquell luxós barri el *rendez-vous* obligat dels nostres estiuejants.

ESPECTACLES.— Per acabar d'arrodonir les festes d'estiu, les empreses dels nostres teatres treuen també—com vulgarment es diu—faves d'olla. A més d'alguns números de varietés alternats amb les pel·lícules, es donaran representacions teatrals: sarçuela en el Ceretà, posant-se en escena «Luisa Fernanda» i «Cançó d'amor i de guerra»; i comèdia en el Círcol, representant-se «El noveno mandamiento».

Ens cal afegir que totes dues companyies estan integrades per actors de reconeguda vàlua.

Res: que en tenim per a tots els gustos.

FORN DE PA PALAU

creador de l'excel·lent Coca "Cerdanya"

PA INTEGRAL
PANETS DE VIENA
ELABORACIO PERFECTA

Forn de Pa PALAU

Revolució, 9 - Teléf. 62 - PUIGCERDA

HOTEL

Terminus

== TOT CONFORT ==

Davant l'Estació del Transpirenenc
Meravelloses vistes panoràmiques
Cuina excel·lent - Servei acurat
Habitacions Espléndides

PREUS RAONABLES

RICARD ALTIMIRAS

Telefon, 8 - PUIGCERDA

◆ ◆ L'anunciar a CERETANIA fa prosperar el negoci ◆ ◆

Rocalla EL MILLOR MATERIAL PER A CONSTRUCCIONS

TUBS PLANXES ACANALADES DIPOSITIS CANALONS DIPOSITIS PER A WATERS PLAQUES DE 40x40cm REVOLTONS

TELEFON: 20768 **ROCALLA S.A. BARCELONA** REB. ESTUDIS 74 y CANUDA 2

Representant per aquesta Comarca: JOAN PEIX - Revolució, 7 - Teléfou, 11-R PUIGCERDA

En aquests temps de fortes calors en que es descomposen amb més facilitat els aliments i el paladar ens demana begudes fresques és quan més utilitat té la

NEVERA ELECTRICA

Constantment i a satisfacció de tota la família, us proporcionarà menjars i postres riquíssims tot conservant-los en estat incorruptible i podreu disposar en tot moment de gel pur

Treball automàtic

Despesa insignificant

Seguretat absoluta

Refrigeració perfecta

Demaneu els informes que jutgeu necessaris referent al funcionament d'aquest indispensable aparell a les Oficines de

“Energia Elèctrica de Catalunya, S. A.”

PUIGCERDA: Espanya, 7

VIC: Verdaguer, 14 i 15

PREGADA

Hem rebut de l'industrial Sr. Vigué la següent carta dirigida al senyor Director de «El Pireneu» per a què la publicués, mitjançant el previ pagament que s'acostuma en aquests cassos, la qual cosa fem a continuació:

«Senyor Director de «El Pireneu»,
Present.

Molt Sr. meu:

L'editorial del vostre periòdic de la setmana passada, inclou una crítica desmesurada d'una edició de cartes postals amb vistes de Cerdanya i de la Vila.

Aquestes cartes-postals són editades per la Fotografia Vigué de la qual soc propietari. I la Fotografia Vigué—us recordo—no és una entitat pública; és una indústria com qualsevol altre. Com la vostra mateixa d'impressor. Accepta encàrrecs fotogràfics, com vos rebeu comandes de treballs per a imprimir.

Això vol dir que en la rebentada que efectueu d'aquesta edició de cartes postals no hi cap dir que és un desig de superació del nostre idioma i de la nostra

cultura col·lectiva. Si el vostre editor s'hagués limitat a comentar simplement les faltes ortogràfiques i de redacció dels títols, no m'hauria considerat perjudicat més del que n'he estat per la casa industrial a la qual vaig encarregar el copiatge d'aquesta edició de cartes postals. Però el vostre editorial va més enllà; arriba a menysprear el treball fotogràfic solament per la ortografia impropia dels seus títols.

I això és purament i simple un perjudici comercial per a la seva indústria, com ho seria per a vos que jo em dediqués a bescantar els vostres impresos i llur dubtosa redacció i sintaxi, que, vós, pel caràcter de la vostra indústria tindríeu la obligació d'editar impecablement, mentre que per la meua part és la fotografia que haig de cuidar principalment. I molt més quan aquesta edició de cartes-postals amb vistes de Cerdanya és el primer intent—no sense esforços—portat a cap per un fotògraf local per a millorar les edicions que fins ara es venien a Puigcerdà.

Per aquests motius em veig obligat a protestar públicament—perquè públicament se m'ha perjudicat—de l'indelicada

desa que representa aquesta crítica vostra.

I per a quedar en paus i per a recordar-vos que en catalanisme com en tot, cal predicar amb l'exemple, permeteu-me que també us doni un consell a canvi de la vostra pseudo-lliçó: «Es més fàcil veure la palla als ulls dels altres que una viga als propis».

I si teniu present això que fou dit, potser veurieu que cal canviar el rètol de la vostra impremta de la mateixa manera que fa un any—un any tot just—canvieu la llengua emprada en el vostre periòdic.

Sense rencor, vostre,

E. Vigué.»

“Ideal Fruit”

és el refresc inimitable que, apagant-vos la sed, satisfà plenament el vostre paladar

Lliçons individuals i col·lectives per professor titular

RAÓ: en aquesta Impremta

Llibreria Cerdana

Corresponsal de les primeres Cases Editores Franceses

Envio de llibres per correu a qualsevol població

Adreceu vos a

J. Cadefau

Gráficas Cerdania - Puigcerdà

Automobilistes:

La preparació d'una bateria nova requereix certs cuidados els quals solament pot oferir-vos la Delegació Oficial de

Auto-Electricidad, S. A. Espanya, 42

on es preparen amb procediments AUTOBAT les legítimes i insuperables BATERIAS AUTOBAT als preus de 95 i 140 pessetes les de 6 volts, 90 ampers

Adresseu-vos a J. REGUANT, electricista. Espanya, 42 PUIGCERDA

Turistes: A l'estiu i a l'hivern, el **GRAN HOTEL**

TIXAIRE

us ofereix el màxim confort dintre d'un ambient luxós i ensems discret

Magatzem de Materials
de Construcció

calc hidràulica
ciments
guix
rajoles, & &

Francesc BARNOLA

Rambla de Josep M.ª Martí
PUIGCERDA

Rajoleria i Teuleria
RICARD TUSET

GRAN ASSORTIT
DE RAJOLS
DE TOTES MENES
Fabricació acurada
Preus mòdics

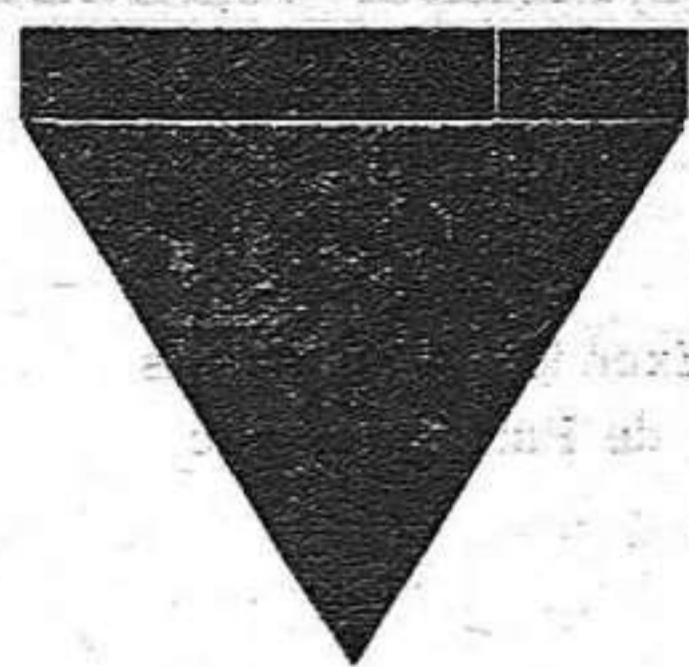
Font d'En Lleres
PUIGCERDA

Feu fer els vostres impresos en català :: Encarregueu-los en aquesta Impremta

Anònima ALSINA-GRAELLS de A. T.

Despatx Central del F. C. Transpirenenc
de RIPOLL a PUIGCERDA

PUIGCERDA:

En aquest D. C. per a major comoditat dels viatgers es faciliten bitllets per a les estacions següents:

**Alp, Ribes, Ripoll, Vich,
Torelló, Manlleu, Barcelona**

A. BAYÉS i VAYREDA

Ex-intern del sanatori Scheveizerhof de Davos-Platz

Ex-metge agregat del Servei d'assistència Social dels Tuberculosos de Barcelona

MEDICINA INTERNA :: MALALTIES DEL PIT :: RAIGS X

Tractaments per la Sanocrisina, Tuberculina, Neumotorax artificial, etc., etc.

Plaça Catedral, 35 - Tel. 303 VIC (Consulta de 11 a 1 i hores convingudes)

URBANITZACIO DEULOFEU

Espaiosos solars per a edificar, en venda, esplèndida situació, prop de l'Estany, sèquia i parc, amb vistes sobre la Cerdanya Francesa i Espanyola, i altres situats prop del Camp de Golf

Raó: ESTEVE ARRO (Cal Aldran) PUIGCERDA

AVINGUDA SCHIERBECK

Venda de Xalets

Pagament a terminis i al comptat

Construccions a gust del comprador o ja edificades

Raó:

MIQUEL PONS Procurador Puigcerdá

CARBOLUX

UBSTITUT DE L'ANTRACITA

ense fum

ense suja

ense cendres

EL MES NET

Superioritat en calories sobre els altres combustibles

Infinítament superior a tots els millors aglomerats

De molta duració, poc pes i, per tant, d'economia insuperable

Adresseu comandes a:

Vídua de S. Arró - Telèfon 35 - Puigcerdá

Decorats i Treballs llisos de Guix

Encanyigats ordinaris
Encanyigats Metàlics SIMPLEX
els més bons i pràctics

Tots els enguixats són acabats amb guix blanc superior

Per encàrrecs:

Marelli FUXET
BOURG-MADAME

Especialitat en Sarrells per a Vanoves

:: Sarrells - Cordons per a Barnussos, Batins i Païames ::

Fàbrica de Passamaneria i Teixits de Punt Novetat

en seda artificial, cotó, llana i fil de metall or i plata

VENTURA I COT Ltda.

LINCOLN, 15 (S. G.)

TELÉFON 72233

BARCELONA

(Vendes exclusivament a l'engrós)

:: Galons - Cintes - Borles - Cordons - Trenes - Agremants - Faixes ::

Malles per a Cortinatges i Transparents

CASA CONSTRUCTORA

J. VIÑAMATA

CONSTRUCCIONES DE HORMIGON, LADRILLO Y REPARACIONES EN GENERAL

PROYECTOS Y PRESUPUESTOS GRATIS

Fontanella, 14-1.º, 2.ª
BARCELONA

Encargos: Pza. de los Héroes, 8
PUIGCERDA

JOAN ANGLADA VILARDEBO

ADVOCAT

Exercici en els partits de Puigcerdá i Vic

Despatx a Vic: Riera, 31